

การโจรกรรมทางวรรณกรรม : วิธีการหลีกเลี่ยง

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล¹

บทคัดย่อ

บทความอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการโจรกรรมทางวรรณกรรม ความหมาย พฤติกรรม ลักษณะและโทษของการโจรกรรมทางวรรณกรรม การหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรมด้วยการเตรียมความพร้อมของผู้ผลิตผลงาน เทคนิคการเขียนเพื่อหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม และวิธีการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม

คำสำคัญ: การโจรกรรมทางวรรณกรรม, การหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม, การเขียนทางวิชาการ

¹ รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อีเมล : somporn.put@stou.ac.th

(Received: 30 January 2022; Revised: 21 February 2022; Accepted: 16 March 2022)

How to avoid Plagiarism

Somporn Puttapithakpon¹

Abstract

The article discusses background to plagiarism: meanings, behaviors, characteristics and punishment as well as how to recognize plagiarism. To avoid plagiarism, authors' preparation, writing techniques and preventive practices are given.

Keywords: Plagiarism, Avoiding plagiarism, Academic writing

¹ Associate Professor, School of Liberal Arts, Sukbothai Thammathirat Open University, Thailand

E-mail : somporn.put@stou.ac.th

บทนำ

ในแวดวงวิชาการทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับความสุจริตทางวิชาการ และถือเป็นส่วนสำคัญของคุณภาพของผลงานทางวิชาการ ความไม่สุจริตทางวิชาการหรือความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic dishonesty) เป็นปัญหาสำคัญต่อเนื่องยาวนานในแวดวงวิชาการนับแต่อดีตมา เช่น การขโมยผลงานของผู้อื่นมาทำซ้ำ หรือดัดแปลงมาเป็นของตนเอง โดยไม่มีการกล่าวอ้างถึงเจ้าของผลงาน หรือการกล่าวอ้างแบบกำกวม ไม่ได้ระบุว่าส่วนใดที่นำมาจากแหล่งอื่น ยิ่งในปัจจุบันสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยให้ความสำคัญกับผลงานทางวิชาการของบุคลากร ซึ่งเป็นงานเขียนหลายรูปแบบ ทั้งหนังสือ ตำรา บทความวิชาการ รายงานวิจัย และรายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น เพื่ออธิบายผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็น คำแนะนำ ข้อคิดโดยมีทฤษฎีสนับสนุนและแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ค้นคว้าเป็นระบบ ผลงานทางวิชาการจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าในอาชีพ ประกอบกับการขยายตัวของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ที่ทำให้สามารถสร้าง เผยแพร่ แบ่งปันและใช้สารสนเทศอย่างกว้างขวางทั้งในระดับบุคคล หน่วยงาน องค์กร ระดับชาติและนานาชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศอำนวยความสะดวกในการทำซ้ำและดัดแปลงได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย ในทางกลับกัน ความสะดวกดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาอีกหลายด้าน เช่น การแบ่งปันและเผยแพร่สารสนเทศที่ละเมิดลิขสิทธิ์โดยเฉพาะการทำซ้ำและดัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ อาทิ เพลง วิกิพีเดีย ซอฟต์แวร์ ภาพ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น จึงทำให้เกิดประเด็นปัญหาของความไม่สุจริตทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่ที่ขยายตัวทั้งในเชิงปริมาณและความซับซ้อน ประเด็นนี้จึงนับเป็นเรื่องที่มีการติดตาม ถกเถียงและวิพากษ์กันทั่วโลก

ขณะเดียวกัน มีการพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โดยมักใช้กลไกการเปรียบเทียบความคล้ายกัน (Similarity) ระหว่างผลงานที่จะตรวจสอบกับเอกสารที่มีการรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ วิกิพีเดีย (Wikipedia) บทความวารสาร บทความนิตยสาร วิทยานิพนธ์ ผลงานวิจัย และรายงานทางวิชาการของนักศึกษา คณาจารย์และนักวิจัยของสถาบันต่าง ๆ ดังนั้นสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลกจึงมีการจัดหาซอฟต์แวร์เพื่อใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของนักศึกษา คณาจารย์และนักวิจัยอย่างกว้างขวาง

1. ความหมายของการโจรกรรมทางวรรณกรรม

ความหมายของการโจรกรรมทางวรรณกรรม ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติคำ Plagiarism ไว้ว่า โจรกรรมทางวรรณกรรม ตามสาขาวรรณกรรม (Office of the Royal Society, 2018) หรือ การลอกเลียนวรรณกรรม ตามสาขานิติศาสตร์ (Office of the Royal Society, 2014) นอกจากนั้นยังพบเห็นการใช้คำอื่น เช่น การลอกเลียนวรรณกรรมโดยมิชอบ (Chulalongkorn University Council revoked doctoral degree previously awarded to director of National Innovation Agency, 2012) และการคัดลอกข้อมูล (National Science and Technology Development Agency, 2019)

Oxford English Dictionary (n.d.) ได้ให้ความหมายของ Plagiarism ว่า “The action or practice of taking someone else's work, idea, etc., and passing it off as one's own; literary theft.” ซึ่งแปลเป็นภาษาไทย ได้ว่า “การนำผลงาน ความคิด หรือข้อความผู้อื่นไปใช้โดยทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผลงาน ความคิด หรือข้อความของตน”

คณะกรรมการด้านจริยธรรมการตีพิมพ์เผยแพร่ หรือ COPE (The Committee on Publication Ethics, 2016) ได้ให้ขอบเขตของ Plagiarism ว่า "ranges from unreferenced use of others' published and unpublished ideas...to submission under new authorship of a complete paper" ซึ่งแปลเป็นไทย คือ ขอบเขตมีตั้งแต่การใช้ความคิดของผู้อื่นทั้งที่ได้และไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่โดยไม่อ้างอิง ไปจนถึงการยื่นเสนองานทั้งชิ้นโดยใช้ชื่อผู้เขียนใหม่

การโจรกรรมทางวรรณกรรม อาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจหรือเป็นการกระทำโดยบังเอิญที่ผู้กระทำไม่ได้คาดคิดหรือคิดไม่ถึง จึงสรุปความหมายของโจรกรรมทางวรรณกรรมได้ว่าเป็นการลอกเลียนวรรณกรรม หรือการลอกเลียนวรรณกรรมโดยมิชอบในหลายลักษณะและหลายระดับโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ อาจเป็นการนำผลงาน ความคิด ข้อความ หรือข้อค้นพบของผู้อื่นทั้งที่ได้และไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่มากล่าวด้วยถ้อยคำของตนเอง โดยไม่อ้างอิง ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผลงาน ความคิดข้อความ หรือข้อค้นพบของของตน และรวมถึงการใช้ผลงานทั้งชิ้นเสนอในชื่อของตนเป็นผู้เขียนงาน

2. พฤติกรรมการโจรกรรมทางวรรณกรรม

การโจรกรรมทางวรรณกรรมนับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นควบคู่กับการผลิตผลงานวิชาการมาเป็นระยะเวลายาวนาน จึงได้มีการศึกษาพฤติกรรมการโจรกรรมทางวรรณกรรมในประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ตัวอย่างทวีปยุโรป คือ สหราชอาณาจักร ได้มีการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาโดยการสอบถาม

นักศึกษา พบว่า ร้อยละ 20 กล่าวว่าไม่เคยคัดลอกข้อความจากแหล่งต่าง ๆ ขณะที่ร้อยละ 75 กล่าวว่าไม่เคยนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานประกอบการศึกษาของตนเอง (Bennett, 2005) ในกลุ่มนักศึกษาต่างชาติยังพบว่าการคัดลอกข้อความจากต้นแหล่งมาโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Pecorari, 2003) นอกจากนั้นยังมีการสำรวจอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร อาจารย์ร้อยละ 72 พบว่างานของนักศึกษาที่ส่งในรอบปีที่ผ่านมา มีการโจรกรรมทางวรรณกรรม (Pickard, 2006) ในแอฟริกาใต้ มีการวิเคราะห์รายงานของนักศึกษาจำนวน 151 ชิ้น พบว่าประมาณหนึ่งในสี่มีการโจรกรรมทางวรรณกรรม (Ellery, 2008)

ส่วนในแถบเอเชียมีการศึกษาเช่นกัน โดยในมาเลเซียมีการสำรวจระดับความเข้าใจเรื่องการโจรกรรมทางวรรณกรรมในกลุ่มนักศึกษา พบว่า โดยรวม นักศึกษามาเลเซียมีความเข้าใจเรื่องการโจรกรรมทางวรรณกรรมอย่างผิวเผิน และไม่เข้าใจว่า การโจรกรรมทางวรรณกรรมมีหลายลักษณะและหลายระดับ (Yusof & Marson, 2011) นอกจากนั้นยังมีการศึกษาการรับรู้เรื่องการโจรกรรมทางวรรณกรรมระหว่างนักศึกษาอินเดียระดับบัณฑิตศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาอินเดียที่ศึกษาในประเทศอินเดียและกลุ่มนักศึกษาอินเดียที่ศึกษาในออสเตรเลีย ผลการศึกษาพบว่าประสบการณ์การศึกษาในระดับปริญญาตรีมีบทบาทสำคัญต่อการรับรู้เรื่องการโจรกรรมทางวรรณกรรม ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในออสเตรเลียจำเป็นต้องเพิ่มและเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาในกลุ่มชาติตะวันตก มากกว่าการให้เหตุผลว่าเป็นปัญหาด้านภาษาและจริยธรรมเท่านั้น (Handa & Power, 2005) ส่วนในจีน มีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการโจรกรรมทางวรรณกรรมและการปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่มีต่อกรณีดังกล่าว พบว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดรายวิชาเป็นการเฉพาะ และมหาวิทยาลัยต้องกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน เพื่อป้องปรามการโจรกรรมทางวรรณกรรม การใช้แต่เพียงซอฟต์แวร์ในการตรวจจับการคัดลอกและการลงโทษไม่เพียงพอ (Xiaojun, Hongli & Fan, 2010).

สำหรับในประเทศไทย เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (Chareonwongsak, 2008) ได้ให้ความเห็นว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งของระบบการศึกษาไทย คือ พฤติกรรมการคัดลอกบทความ งานวิจัย แนวคิดของผู้อื่นมาใช้โดยไม่อ้างอิงหรืออ้างอิงไม่ครบถ้วนของนักศึกษาไทย อีกทั้งมหาวิทยาลัยยังไม่มีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ อันสะท้อนถึงการขาดทักษะในการคิด การเขียนและการสร้างสรรค์งานทางวิชาการที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (Wisalaporn

& Kinkularb, 2005) ที่ได้สุ่มตัวอย่างวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาจำนวนกว่า 70 เล่ม พบว่าจำนวน 27 เล่ม มีการคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและผลงานวิจัยผู้อื่น โดยมีทั้งการคัดลอกเนื้อหาโดยไม่อ้างอิง การคัดลอกเนื้อหาโดยมีการปรับแก้เพียงเล็กน้อย การคัดลอกเนื้อหารายบท ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นถึงผลกระทบจากการโจรกรรมทางวรรณกรรมที่พบว่า “ไม่พบองค์ความรู้ใหม่และข้อค้นพบใหม่ ๆ เป็นการศึกษาเพียงสภาพปัญหาเดิม” (หน้า 131) พัชร เขตต์จะโป๊ะ (Katejapoe, 2009) ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมคัดลอกผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนโดยสำรวจด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 63 คน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้พฤติกรรมดังกล่าว รวมทั้งพฤติกรรมคัดลอกจากอินเทอร์เน็ต และรายงานว่าตนมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับน้อย ทิวนภา ศิริพรหม (Siriprom, 2016) ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการคัดลอกงานเขียนทางวิชาการและกลวิธีแก้ไขงานเขียนเพื่อหลีกเลี่ยงการคัดลอกของนักศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยศึกษา 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการสำรวจด้วยแบบสอบถามนักศึกษาจำนวน 202 คน พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีการรับรู้เกี่ยวกับการคัดลอกผลงานวิชาการและเลือกวิธีการเขียนที่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม ตามด้วยระยะที่ 2 สัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษาจากกลุ่มที่ศึกษาในระยะที่ 1 และกำลังเขียนโครงร่างงานวิจัย จำนวน 5 คน เกี่ยวกับกลวิธีแก้ไขงานเขียนเพื่อหลีกเลี่ยงการคัดลอกผลงานวิชาการ ปัญหาและอุปสรรค ขณะใช้โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกโครงร่างงานวิจัยของตน พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมคัดลอกในระดับต่ำ

จากการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 สอบถามความคิดเห็นและการรับรู้ของนักศึกษาและคณาจารย์เกี่ยวกับประสบการณ์การตรวจงานของนักศึกษา และกลุ่มที่ 2 ซึ่งศึกษาจากผลงานของนักศึกษาโดยตรง เป็นที่สังเกตได้ว่ากลุ่มแรก นักศึกษามีการรับรู้เรื่องโจรกรรมทางวรรณกรรม และมีความคิดเห็นว่า ตนไม่ได้มีพฤติกรรมโจรกรรมทางวรรณกรรม แต่คณาจารย์กลับรายงานว่า จากผลงานของนักศึกษา พบหลักฐานการโจรกรรมทางวรรณกรรม ส่วนกลุ่มที่สองนั้นส่วนใหญ่พบว่ามีโจรกรรมทางวรรณกรรม และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษาแก่นักศึกษา ไม่เพียงเฉพาะความรู้แต่รวมถึงแนวทางการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมโจรกรรมทางวรรณกรรม

2.2 ลักษณะของการโจรกรรมทางวรรณกรรม ครอบคลุมการโจรกรรมในหลายลักษณะ ที่พบเห็นทั่วไป คือ

1) การนำงานของผู้อื่นมาใช้เป็นงานของตน เช่น การนำรายงานของนักศึกษารุ่นพี่มาเปลี่ยนชื่อผู้ทำรายงานเป็นของตน หรือการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำผลงานให้และนำเสนอเป็นผลงานของตน

2) การทำซ้ำข้อความบางส่วน หรือการเขียนข้อความขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตน (Paraphrasing) แต่ไม่อ้างอิงถึงแหล่งที่มา ดังตัวอย่าง

ต้นฉบับ

ปัทมาพร เอ็นบำรุง. (2554). การค้นคืนสารสนเทศ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน*, (หน่วยที่ 9, น. 9-11 - 9-16) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปัจจัยสนับสนุนการค้นหาสารสนเทศมีหลายประการ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการค้นหาสารสนเทศทั้งสิ้น ปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะกล่าวในที่นี้มีสามประการ ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ใช้อยู่ก่อนการค้นหา เกณฑ์การคัดเลือกระบบค้นคืนสารสนเทศ และเทคนิคสำคัญในการค้นหาสารสนเทศ ...

1. การสัมภาษณ์ผู้ใช้อยู่ก่อนการค้นหา

... การสัมภาษณ์ผู้ใช้อยู่ก่อนการค้นหาคือครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ (Chowdhury and Chowdhury 2001: 24-25)

1.1 *ประเภทของสารสนเทศที่ต้องการ* ประเด็นนี้ช่วยให้ผู้ค้นเข้าใจความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ได้มากขึ้น...

1.2 *ลักษณะการนำสารสนเทศไปใช้* ประเด็นนี้ช่วยให้ผู้ค้นทราบวัตถุประสงค์ของการนำสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ อาทิ เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อการทำรายงาน เพื่อการบรรยาย เพื่อการประกอบอาชีพ หรืออื่น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานภาพของผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา อายุ อาชีพ ฯลฯ

1.3 *ระดับความลุ่มลึกและปริมาณของสารสนเทศที่ต้องการ* ประเด็นนี้ช่วยให้ผู้ค้นสามารถคัดเลือกระบบค้นคืนสารสนเทศและกลยุทธ์การค้นที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยในการกลั่นกรองสารสนเทศที่ค้นคืนได้อีกด้วย

1.4 *เวลาที่ใช้ในการค้นหา* ...

ข้อความที่เขียนขึ้นโดยการทำซ้ำคำ และไม่อ้างอิงแหล่งที่มา

อย่างไรก็ตาม นอกจากกระบวนการค้นคืนสารสนเทศตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว ยังมีปัจจัยสนับสนุนในการค้นคืนสารสนเทศที่จะทำให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศที่ต้องการ ได้แก่

1. การสัมภาษณ์ผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ประเภของสารสนเทศที่ต้องการ ลักษณะของการนำสารสนเทศไปใช้ ระดับความลุ่มลึก และปริมาณสารสนเทศที่ต้องการ
2. เกณฑ์การคัดเลือกกระบวนการค้นคืนสารสนเทศ เช่น ขอบเขต ความทันสมัย ระยะเวลา เนื้อหาสาระ ค่าใช้จ่าย
3. เทคนิคสำคัญในการค้นหาสารสนเทศ เช่น การกำหนดคำค้นด้วยศัพท์ควบคุม (controlled vocabulary) และศัพท์ไม่ควบคุม ...

การค้นคืนสารสนเทศ หัวข้อเรื่องปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการค้นหาสารสนเทศ โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา

3) การทำซ้ำโดยอ้างอิงผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อน ไม่ว่าด้วยความประมาทหรือเจตนา

ตัวอย่าง การเขียนโดยอ้างอิงผิดพลาด

... ต่อมาเมื่ออินเทอร์เน็ต และท่าความรู้ (portal) มีสื่อสังคมออนไลน์ web 2.0 ที่สามารถแบ่งปันความรู้ทั้งที่เป็น explicit knowledge และ tacit knowledge แต่ด้วยเทคโนโลยีเองนั้นมันไม่สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ด้วยตัวเองได้ ความรู้ที่มีคุณค่าต้องใช้กลยุทธ์ในการจัดการ ซึ่งในการจัดการให้เป็นองค์ความรู้ได้นั้นต้องสร้างวัฒนธรรมที่เข้มแข็งกิจกรรมและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ (McDermott, 2011: 22)

บรรณานุกรมท้ายเล่มปรากฏรายการอ้างอิงที่สมบูรณ์ คือ

McDermott, R. (2011). *Knowledge and communities*. New York: Routledge.

ประเด็นพิจารณาการทำซ้ำโดยอ้างอิงผิดพลาด คือ จากการสำรวจรายการหนังสือที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีหนังสือชื่อเรื่องเดียวกัน 1 รายการ แต่ผู้เขียนต่างกัน และพิมพ์ในค.ศ. 2000 ได้แก่

Lesser, E. L., Fontaine, M. A., & Slusher, J. A. (2000). *Knowledge and communities*. Boston: Butterworth-Heinemann.

ต่อมา พบว่ามีบทความที่ Richard McDermott เขียนในหนังสือชื่อเรื่อง *Knowledge and Communities* คือ

McDermott, R. (2000). Why information technology inspired but cannot deliver knowledge management. In *Knowledge and Communities* (pp.21-35). Boston: Butterworth-

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบชื่อบทความ Why information technology inspired but cannot deliver knowledge management. *Knowledge and Communities* กับเนื้อหาภาษาไทย นับว่ามีสาระใกล้เคียงกัน จึงมีความเป็นไปได้ว่าอาจนำสาระมาจากบทความในหนังสือดังกล่าว แต่อ้างอิงคลาดเคลื่อน จากที่ถูกต้อง คือ อ้างอิงจากบทหนึ่งในหนังสือ กลายเป็นอ้างอิงจากหนังสือทั้งเล่ม และปีที่พิมพ์ที่ต่างกันถึง 11 ปี ส่วนกรณีเรื่องที่พิมพ์และสำนักพิมพ์นั้น อาจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากสำนักพิมพ์ได้รับสิทธิ์ในการตีพิมพ์และเผยแพร่ต่างทวีปกัน

4). การทำซ้ำโดยยกข้อความหรือส่วนใดส่วนหนึ่งมาทั้งหมด (*Verbatim plagiarism*) โดยไม่มีการอ้างอิง หรือแม้อ้างอิง แต่ไม่ระบุอย่างชัดเจนว่า ข้อความส่วนใดได้นำมาจากต้นฉบับ การยกข้อความมาจากต้นฉบับนั้นโดยทั่วไปต้องมีการระบุให้ชัดเจน เช่น การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) กำกับข้อความนั้นๆ

ต้นฉบับ

มาลี ล้าสกุล. (2554). สารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ และสารสนเทศศาสตร์ ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น*. (หน่วยที่ 1, น. 1-6) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายแตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศและความรู้นั้น จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำทั้งสาม ซึ่งแต่ละคำมีนักวิชาการให้ความหมายไว้ต่างกัน ดังนี้...

ตัวอย่าง การทำซ้ำโดยยกข้อความหรือส่วนใดส่วนหนึ่งมาทั้งหมด

ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายแตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศและรู้นั้น จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำทั้งสาม ซึ่งแต่ละคำมีนัยวิชาการให้ความหมายไว้ต่างกัน ดังนี้

ประเด็นพิจารณาการทำซ้ำโดยยกข้อความมาทั้งหมด โดยไม่มีการอ้างอิง เป็นที่น่าสังเกตว่า การทำซ้ำในกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น เพราะเป็นเพียงความนำ ไม่ได้มีสาระจากข้อค้นพบ หรือประเด็นทางวิชาการแต่อย่างใด

5) การดัดแปลงข้อความโดยเพียงสับเปลี่ยนหรือเพิ่มคำบางคำ (*Inadequate paraphrase*) ทั้งอ้างอิงและไม่อ้างอิงถึงแหล่งที่มา

ต้นฉบับ

มาลี ถ้ำสกุล. (2554). สารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ และสารสนเทศศาสตร์ ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น**. (หน่วยที่ 1, น. 1-22 - 1-23) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

2.1 ความสำคัญของการจัดการสารสนเทศต่อบุคคล การจัดการสารสนเทศมีความสำคัญต่อบุคคลในด้านการดำรงชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงานประกอบอาชีพต่างๆ การจัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำฐานข้อมูลส่วนบุคคล รวบรวมทั้งข้อมูลการดำรงชีวิต การศึกษา และการทำงานประกอบอาชีพต่างๆ

ในการดำรงชีวิตประจำวัน บุคคลย่อมต้องการสารสนเทศหลายด้านเพื่อใช้ชีวิตได้อย่างราบรื่น มีความก้าวหน้าและมีความสุข อาทิ ต้องการสารสนเทศเพื่อการดูแลสุขภาพ ต้องจัดการค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล การดูแลอาคารที่อยู่อาศัยต่างๆ ตลอดจนการเลี้ยงดูคนในครอบครัวให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถที่ให้คุณประโยชน์แก่สังคม จึงจำเป็นต้องคัดกรองสารสนเทศที่มีอยู่มากมายจากหลายแหล่งเพื่อจัดเก็บ จัดทำระบบ และเรียกใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ตัวอย่าง การเขียนโดยดัดแปลงข้อความ

1. ความสำคัญของการจัดการสารสนเทศต่อบุคคล ในการดำรงชีวิตประจำวัน บุคคลย่อมต้องการสารสนเทศหลายด้านเพื่อใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงความก้าวหน้าในอาชีพ และการทำงาน เช่น ต้องการสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน สารสนเทศเพื่อการดูแลและรักษาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ...

ประเด็นพิจารณาการดัดแปลงข้อความโดยเพียงสลับเปลี่ยนหรือเพิ่มคำบางคำ คือ เป็นการทำซ้ำโดยเฉพาะการสลับข้อความและการพยายามเขียนขึ้นใหม่ โดยการ “แทนที่” คำศัพท์ เช่น จากต้นฉบับใช้ว่า “อย่างราบรื่น” ปรับแก้เป็น “อย่างมีประสิทธิภาพ” จึงถือเป็นการคัดลอกความคิด โดยไม่มีการอ้างอิงแต่อย่างใด

6) การนำความคิด ข้อความหรือข้อค้นพบจากแหล่งอื่นมาใช้มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น แม้มีการอ้างอิง ก็ถือว่าการโจรกรรม เช่น ในเอกสารจำนวน 15 หน้า มีการนำข้อคิดเห็นและข้อค้นพบจากเอกสารอ้างอิง 1 รายการเป็นจำนวนถึง 3 หน้า

7) การนำข้อความจากผลงานของคนที่ได้เผยแพร่มาก่อน เช่น จากรายงานวิจัย บทความ ตำรา มาใช้โดยการทำซ้ำโดยยกข้อความหรือส่วนใดส่วนหนึ่งมาทั้งหมด ซึ่งไม่มีการอ้างอิง หรือแม้มีการอ้างอิง แต่ไม่ระบุอย่างชัดเจนว่า ข้อความส่วนใดได้นำมาจากต้นฉบับ การยกข้อความมาจากต้นฉบับนั้นโดยทั่วไปต้องมีการระบุให้ชัดเจน เช่น การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) กำกับข้อความนั้น ๆ เพื่อแสดงขอบเขตของข้อความที่ยกมา รวมทั้งการทำซ้ำที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น กรณีเช่นนี้จัดเป็นการโจรกรรมทางวรรณกรรมจากผลงานของตน (Self-plagiarism) และถือเป็นการโจรกรรมทางวรรณกรรมประเภทหนึ่งเช่นกัน

ข้อยกเว้นในการทำซ้ำหรือคัดลอกที่สามารถทำได้ โดยไม่จำเป็นต้องอ้างอิง และไม่ถือว่าการโจรกรรมทางวรรณกรรม คือ การทำซ้ำหรือคัดลอก “ความรู้ที่เป็นสามัญ (Common knowledge)” ซึ่งได้แก่ข้อมูล สารสนเทศที่รู้จักกันโดยทั่วไป ตัวอย่าง คือ สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1911-1914 อาจกล่าวได้ว่าความรู้ที่เป็นสามัญมักเป็นข้อเท็จจริง เช่น วันที่ของเหตุการณ์ที่รู้จักกันโดยทั่วไป และไม่ใช้ความคิดหรือข้อความที่เป็นผลงานเฉพาะของผู้ใดผู้หนึ่ง การพิจารณาว่าอะไรคือความรู้ที่เป็นสามัญอาจไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะขึ้นกับขอบเขตของผลงานทางวิชาการและระดับของเนื้อหา เช่น หากกล่าวถึงสงครามโลก

ครั้งที่ 1 ว่าเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด จัดเป็นความรู้ที่เป็นสามัญที่สามารถนำไปใช้ได้ โดยไม่ต้องอ้างอิง แต่หากเป็นการคัดลอกข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารชิ้นต้นของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป รวมทั้งภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาดังกล่าว จำเป็นต้องมีการอ้างอิงและการเขียนอย่างระมัดระวัง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการโจรกรรมทางวรรณกรรม อาจสรุปได้ว่า หากไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่จะนำมาใช้สามารถจัดเป็นความรู้ที่เป็นสามัญหรือไม่ อย่างไร ควรอ้างอิงให้ครบถ้วนและชัดเจน

2.3 โทษของการโจรกรรมทางวรรณกรรม ไม่ว่าการโจรกรรมทางวรรณกรรมจะเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ย่อมถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ และอาจได้รับโทษในหลายด้าน ตัวอย่างเช่น

1) ผลงานโดยรวมไม่ได้รับการยอมรับและเชื่อถือ เพราะถือว่าเป็นทุจริตประเภทหนึ่ง และส่งผลต่อเจ้าของผลงานว่า ได้กระทำไม่ชอบโดยลักลอบใช้ผลงานผู้อื่นโดยไม่สมควร สำหรับกรณีรายงานของนักศึกษา อาจถูกตักเตือน ตัดคะแนน หรืออาจไม่ได้รับคะแนนเลย หากมีการละเมิดในระดับรุนแรง ทั้งนี้กรณีเป็นรายงานฉบับใหญ่ เช่น ภาคนิพนธ์ หรือโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาอาจถูกปรับตก และหากเป็นวิทยานิพนธ์ อาจถูกถอดถอนปริญญาได้ โดยเฉพาะเมื่อตรวจสอบพบว่าการโจรกรรมในระดับมาก ตัวอย่างคือ กรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เพิกถอนปริญญา (Chulalongkorn University Council revoked doctoral degree previously awarded to director of National Innovation Agency, 2012).

2) หากเป็นผลงานที่ได้นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เช่น เพลง เกม อาจจัดเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และอาจนำไปสู่การดำเนินคดีทางแพ่ง เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายชดเชยในภายหลัง

3) ในกรณีการทำงาน เช่น นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ การโจรกรรมทางวรรณกรรมอาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน และอาจถือเป็นการกระทำที่ผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งอาจนำไปสู่การพิจารณาโทษทางวินัย กรณีความผิดรุนแรง อาจถึงขั้นไล่ออก กรณีนักวิชาการ อาจมีการ “ถอด” ผลงานทางวิชาการนั้น ๆ (Retraction) (Wager & Williams, 2011) มีการพิจารณาโทษทางวินัย หรือกรณีถอดถอนปริญญาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในปัจจุบันมีซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการตรวจสอบปัญหาดังกล่าว โดยวิเคราะห์และเปรียบเทียบว่าผลงานที่ตรวจสอบใกล้เคียงกับข้อมูลและสารสนเทศที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตและในฐานข้อมูลของผู้ผลิตซอฟต์แวร์หรือไม่ ในระดับใด ฐานข้อมูลนี้มักครอบคลุมรายงานและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์

นักวิจัยและนักศึกษาระดับต่าง ๆ และมีการใช้ซอฟต์แวร์อย่างกว้างขวางทั้งในสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย เป็นต้น ตัวอย่างของซอฟต์แวร์ที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันกว้างขวาง คือ Turnitin อักษรวิสุทธิ เป็นต้น

3. การหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม

การหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างงานทางวิชาการตามวัฒนธรรมสากล กล่าวคือ งานทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ บทหนึ่งในหนังสือ บทความวารสาร หรือส่วนประกอบต่าง ๆ อาทิ ตาราง แผนภูมิ ภาพประกอบ เป็นต้น ล้วนจัดเป็น “การแสดงออกทางความคิด” และถือเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรม (Concrete) อันแสดงถึงภูมิรู้ของผู้สร้างสรรค์ ขณะเดียวกันยังถือว่าผลงานที่แสดงออกทางความคิดเหล่านี้มี “เจ้าของ” หรืออีกนัยหนึ่ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในฐานะทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้นการโจรกรรมทางวรรณกรรมจึงเป็นเรื่องร้ายแรงที่ต้องหลีกเลี่ยง การเตรียมความพร้อมเพื่อผลิตผลงานวิชาการ เทคนิคการเขียนเพื่อหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม และวิธีการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม (McMurty, 2001) สามารถช่วยในการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรมได้

3.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อผลิตผลงานวิชาการ ครอบคลุมทั้งการศึกษาค้นคว้างานวิชาการในสาขาวิชาที่สนใจ การศึกษาลักษณะสำคัญของงานวิชาการประเภทต่างๆ การฝึกฝนการใช้ภาษาเขียนงานวิชาการ และการวางแผนกำหนดเวลาในการผลิตผลงานวิชาการ ดังนี้

3.1.1 การศึกษาค้นคว้างานวิชาการในสาขาวิชาที่สนใจ คือรู้จักเลือกแหล่งค้นคว้าและเลือกอ่านประเภทของงาน เช่น ตำรา บทความวิชาการ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชาในแง่มุมที่ตนสนใจ เพื่อให้ได้รับความรู้ เกิดความคิดและความแตกฉานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความสำคัญต่อการทำงาน และการผลิตผลงานวิชาการ เพราะสามารถวางโครงเรื่อง กำหนดขอบเขตเนื้อหาด้วยความเข้าใจ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมได้ด้วยตนเอง จึงจะหลีกเลี่ยงการโจรกรรมความรู้ ความคิด ผลงานของผู้อื่นมาไว้ในงานของตน

3.1.2 การศึกษาลักษณะสำคัญของงานวิชาการ คือ การรู้ลักษณะงานวิชาการประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ตำรา บทความวิชาการ งานวิจัย เป็นต้น ซึ่งแต่ละประเภทล้วนมีลักษณะแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์หลักของงานนั้น ๆ ขณะเดียวกันต้องศึกษาวิธีการเขียนที่เหมาะสม ได้แก่ การเขียนเพื่ออธิบายหลักการ กฎเกณฑ์

ระบบ วิธีการ ความรู้ความคิดที่เข้าใจยาก การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะหรือข้อคิด โดยต้องให้ข้อเท็จจริง ชี้แจงเหตุผลที่ชัดเจน รู้จักจัดลำดับความคิด ได้แก่ ตามลำดับเหตุการณ์ สถานที่ อันเป็นการโน้มน้าวผู้อ่านให้เกิดความเข้าใจในสาระที่น่าสนใจ

3.1.3 การฝึกฝนการใช้ภาษาเขียนงานวิชาการ เป็นการใช้ภาษาเขียนระดับทางการ มีลักษณะที่ดีคือ ใช้ภาษาถูกต้อง สุภาพ ประณีต พิจารณาได้จากการใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย สร้างประโยคให้ชัดเจนสละสลวย เขียนย่อหน้าให้เนื้อหาไม่เอกภาพหรือมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เนื้อหาทั้งหมดสอดคล้องกลมกลืนกัน มีสัมพันธภาพ คือ ข้อความแต่ละข้อความหรือแต่ละย่อหน้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน และสารัตถภาพ คือ เน้นสาระสำคัญของย่อหน้าแต่ละย่อหน้าและของเรื่องทั้งหมด การเรียบเรียงถ้อยคำเป็นเรื่องราว เขียนคำนำและส่วนสรุปได้น่าสนใจ ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องศึกษา ฝึกฝนและพัฒนาการเขียนงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง อันจะช่วยให้สามารถเขียนนำเสนอผลงานวิชาการประเภทต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเองได้ตามจุดมุ่งหมายและเป็นระบบ และหลีกเลี่ยงการกระทำโจรกรรมทางวรรณกรรม (Changkhwanyuen, 2004)

3.1.4 การวางแผนกำหนดเวลาในการผลิตผลงานวิชาการ งานวิชาการแต่ละประเภทใช้ระยะเวลาทำสั้นยาวต่างกัน ผู้ผลิตผลงานจึงจำเป็นต้องวางแผนกำหนดเวลาทำงานขั้นตอนต่างๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ เช่น การทำวิจัยอาจต้องใช้เวลาช่วงหนึ่ง เพื่อทบทวนวรรณกรรม เก็บข้อมูลการวิจัย รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นการวางแผนเกี่ยวกับระยะเวลาและควบคุมการทำงานต่าง ๆ ตามกำหนด จึงนับว่ามีส่วนสำคัญต่อการผลิตผลงานวิชาการให้สำเร็จเพื่อหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวิชาการ ด้วยเหตุเพราะมีเวลาไม่เพียงพอในการทำงานบางขั้นตอน

3.2 เทคนิคการเขียนเพื่อหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม มีที่ใช้กันทั่วไป 3 เทคนิค

คือ การเขียนข้อความขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตน การยกข้อความจากต้นฉบับ และการสรุป

3.2.1 การเขียนข้อความขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตน (Paraphrasing) เป็นการเขียนที่นำความคิดหรือข้อความ หรือข้อค้นพบจากผลงานอื่น ไม่ว่าจะเป็นของตนที่ได้เคยเผยแพร่มาก่อน หรือผลงานของผู้อื่น มาเรียบเรียงขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตน ทั้งนี้ต้องมีการอ้างอิงทั้งในเนื้อหาและบรรณานุกรมอย่างครบถ้วน และถูกต้อง ส่วนใหญ่การเขียนขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตนนี้เป็นการคงหรือรักษาเนื้อหาและรายละเอียดจากสาระจากเอกสารต้นแหล่งไว้ อนึ่งการเขียนที่เพียงสลับคำหรือข้อความ หรือการเปลี่ยนคำศัพท์บางคำด้วย

คำเหมือนหรือคำใกล้เคียง โดยยังคงรูปประโยคและวิธีการเขียนไว้นั้น ไม่ถือเป็นการเขียนข้อความขึ้นใหม่ ด้วยภาษาของตน และนับเป็นการโจรกรรมทางวรรณกรรม

3.2.2 การยกข้อความจากต้นฉบับ (Quoting) เป็นการยกข้อความจากต้นฉบับมา ดังนั้นจึงมีข้อความเหมือนต้นฉบับทุกประการ (Verbatim reproduction) โดยทั่วไปหากข้อความที่ยกมานั้นมีความยาวไม่มากนัก โดยหลักทั่วไป คือ ใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) กำกับ การยกข้อความจากต้นฉบับนั้นควรใช้เฉพาะที่จำเป็น ไม่ควรใช้พร่ำเพรื่อ เพราะจะทำให้ความเรียงเกิดสะดุด ไม่ราบรื่น หลักโดยทั่วไปจะยกข้อความจากต้นฉบับในกรณีต่อไปนี้ (Marsh, 2007)

- 1) เจ้าของหรือผู้เขียนข้อความนั้น ๆ เป็นผู้มีชื่อเสียงอย่างยิ่งในวงวิชาการนั้น ๆ การยกข้อความจึงเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลงาน เพราะอ้างอิงจากผู้เชี่ยวชาญคนสำคัญ
- 2) สไตส์การเขียนของเจ้าของข้อความมีลักษณะเด่นจนไม่สามารถเขียนขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตนได้เทียบเท่า
- 3) คำศัพท์เฉพาะ (Technical vocabulary) ที่ไม่สามารถเขียนขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตนได้
- 4) การใช้ประกอบประเด็นโต้แย้ง (Point of contention) โดยยกข้อความนั้น ๆ มาเพื่อเน้นหรือชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงประเด็นที่ต้องการโต้แย้ง ที่เห็นแตกต่าง หรือตั้งข้อสงสัยนั่นเอง

3.2.3 การสรุป (Summarizing) เป็นการเขียนย่อใจความสำคัญและเขียนขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตนเอง ดังนั้นการสรุปจึงใช้เทคนิคเช่นเดียวกับการเขียนข้อความขึ้นใหม่ด้วยภาษาของตน แต่ไม่ได้คง เนื้อหาและรายละเอียดจากของเอกสารต้นแหล่งไว้ทั้งหมด รักษาไว้เพียงสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือเรื่องที่จะนำเสนอ

3.3 **วิธีการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรม** ที่สำคัญควรวางแผนการค้นคว้าอย่างเป็นระบบในการติดตามแหล่งสารสนเทศที่ได้รวบรวมและค้นคว้า การเขียนบันทึกการค้นคว้า และการเขียนร่าง ดังนี้

3.3.1 การติดตามแหล่งสารสนเทศที่ได้รวบรวมและค้นคว้า หากเป็นงานวิชาการที่มีความยาว อาทิ งานวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร เป็นต้น การค้นคว้าใช้ระยะเวลานาน และอาจมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนการศึกษาหรือวิจัย ดังนั้นหากไม่ติดตามแหล่งสารสนเทศที่ได้รวบรวมมาอย่างต่อเนื่อง อาจทำให้ขาดข้อมูลและสารสนเทศที่ทันสมัย

3.3.2 การเขียนบันทึกการค้นคว้า (Note) อย่างเป็นระบบ หลักสำคัญ คือ บันทึกการค้นคว้าเป็นแหล่งแรกที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่การรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศด้วยการ “คัดลอก” ลงไปในร่างรายงานทันที เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้ง่ายว่า ส่วนใดเป็นส่วนที่ได้คัดลอกทั้งข้อความและความคิดมา และส่วนใดได้มาจากการวิเคราะห์และหรือสังเคราะห์ของตนเอง ซึ่งเป็นการเสี่ยงที่จะนำไปสู่การโจรกรรมทางวรรณกรรมได้อย่างง่ายดาย ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งคือ อาจนำไปสู่การอ้างอิงที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ได้ง่ายเช่นกัน วิธีการสร้างบันทึกการค้นคว้าทำได้หลายวิธีในที่นี้ ขอเสนอวิธีสำคัญที่จะเอื้อให้สร้างบันทึกได้อย่างเป็นระบบ คือ 1) การสร้างบันทึกการค้นคว้า แหล่งหรือรายการอ้างอิงที่พิจารณาแล้วว่า มีประโยชน์ต่อการทำผลงานทางวิชาการ ควรบันทึกไว้เป็นไฟล์เฉพาะ โดย 1 รายการให้บันทึกไว้เป็น 1 ไฟล์ เพื่อไม่ให้ปะปนกัน และทำให้บันทึกหรือโน้ตเป็นระเบียบ ขณะเดียวกันควรบันทึกข้อคิดเห็นของผู้ทำผลงานทางวิชาการประกอบข้อมูลและสารสนเทศที่รวบรวมด้วย เพราะเป็นบริบทที่สำคัญในการใช้ประโยชน์ เช่น มาจากเว็บสมาคมที่สนับสนุนกลุ่มการเมือง หรือผู้เขียนเคยทำงานกับบริษัทด้านพลังงานมากกว่า 10 ปี เป็นต้น และเพิ่มเติมว่า จะใช้ประโยชน์ในส่วนใดของผลงานทางวิชาการ เช่น ในการเขียนบทนำ ในการเขียนอภิปรายผล เป็นต้น 2) การสร้างโฟลเดอร์หรือแฟ้มสำหรับบันทึกการค้นคว้า โดยยังอาจมีการจัดโฟลเดอร์ย่อย อาทิ ในโฟลเดอร์หัวข้อ ก อาจแบ่งโน้ตในโฟลเดอร์นี้ย่อยลงตามวันที่ เพื่อความสะดวกในการติดตามและรวบรวมสารสนเทศที่ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ระเบียบ ทั้งนี้ต้องบันทึกรายการบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงให้ครบถ้วน โดยมีหลักการคือ แหล่งสารสนเทศทุกประเภทสามารถใช้อ้างอิงได้ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทความวารสาร บทความอิเล็กทรอนิกส์ เว็บเพจหรือเอกสารที่เผยแพร่ทางเว็บ คลิปเสียงหรือวิดีโอที่เผยแพร่ทางสื่อสังคม เป็นต้น

3.3.3 การเขียนร่าง เป็นการเริ่มเขียนร่างตามโครงเรื่อง (Outline) ที่ได้กำหนดไว้ หรืออาจมีการปรับแก้โครงเรื่องตามความเหมาะสม หรือหลังจากที่ได้ศึกษาจากวรรณกรรมที่ได้รวบรวมมา โดยหลักสำคัญ คือ ให้แยกร่างที่เขียนและบันทึกการค้นคว้าออกจากกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรมที่อาจเกิดจากความประมาท เผลอเผลอได้ และขณะเดียวกัน ให้ใช้เทคนิคการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวรรณกรรมข้างต้นทั้ง 3 วิธีตามความเหมาะสม รวมทั้งการคัดลอกภาพ ตารางหรือแผนภูมิต่าง ๆ จำเป็นต้องอ้างอิงให้ครบถ้วน และหากไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่เขียนเป็น Common knowledge หรือไม่ จึงจำเป็นต้องเขียนอ้างอิงไว้ก่อน

บทสรุป

การโจรกรรมทางวิชาการไม่ใช่เรื่องใหม่ และเป็นปัญหาในวงวิชาการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในศาสตร์หรืออาชีพใด ถือว่าการโจรกรรมทางวิชาการส่งผลร้ายแรงต่อคุณภาพของผลงานทางวิชาการ อีกทั้งยังแสดงถึงความไม่สุจริตทางวิชาการ โดยการโจรกรรมทางวิชาการครอบคลุมทั้งการลอกเลียนผลงานทางวิชาการต่าง ๆ โดยการทำซ้ำ การดัดแปลงบางส่วน โดยไม่อ้างอิง และอ้างอิงไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง การนำงานของผู้อื่นมาใช้เป็นงานของตน ทั้งนี้รวมถึงผลงานของตนที่ได้เคยเผยแพร่มาก่อน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ จึงกำหนดบทลงโทษของการโจรกรรมทางวิชาการ แต่ขณะเดียวกันจำเป็นที่จะต้องมีการให้ความรู้แก่นักศึกษาและนักวิชาการ ส่วนผู้เขียนต้องมีการฝึกฝนการใช้ภาษาเขียน เทคนิคและวิธีการในการหลีกเลี่ยงการโจรกรรมทางวิชาการ

References

- Bennett, R. (2005). Factors associated with student plagiarism in a post- 1992 university. **Assessment and Evaluation in Higher Education**, 30, 137–162.
- Changkhwanyuen, V. (2004). **Characteristics of written language. In Thai Reading: Textbook. (Unit 3).** (Revised ed.). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Chareonwongsak, K. (2008). **Copy-era education.** Retrieved January 12, 2017 from <http://veedboom.com/ม.ปลาย/ข่าวการศึกษาทั่วไป/การศึกษายุคก๊อปปี้/8334>. [In Thai]
- Chulalongkorn University Council revoked doctoral degree previously awarded to director of National Innovation Agency. (2012, June 22). **Thairath Online.** Retrieved January 30, 2022 from <https://www.thairath.co.th/content/270216> [In Thai]
- Committee on Publication Ethics. (2016). **Plagiarism. What is it?** Retrieved January 15, 2022 from <http://publicationethics.org/resources/elearning/what-it>
- Ellery, K. (2008). Undergraduate plagiarism: A pedagogical perspective. **Assessment and Evaluation in Higher Education**, 33(5), 507–516.
- Handa, N. & Power, C. (2005). Land and discover! A case study investigating the cultural context of plagiarism. **Journal of University Teaching and Learning Practice**. 2(3), 64-84.
- Juyal, D., Thawani, V., & Thaledi, S. (2015, February). Plagiarism: An egregious form of misconduct. **North American Journal of Medical Sciences**, 7, 77-80. <https://doi.org/10.4103/1947-2714.152084>
- Katejapoe, P. (2009). **Perception on plagiaristic behavior of graduate students.** (Master Thesis, M. Ed. in Educational Psychology and Guidance, Chiang Mai University, Thailand). CMU Intellectual Repository. <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/25942>. [In Thai]
- McMurty, K. (2001, November). E-cheating: Combating a 21st century challenge. **The Journal.** Retrieved December 14, 2021 from <https://thejournal.com/Articles/2001/11/01/echeating-Combating-a-21st-Century-Challenge.aspx>
- Marsh, B. (2007). **Plagiarism: Alchemy and remedy in higher education.** New York: State University of New York Press.

- National Science and Technology Development Agency. (2019). **Guidelines for publishing academic work**. Pathum Thani: the Agency. [In Thai]
- Office of the Council of State (1994). **Copyright Act. B.E. 2537**. Retrieved January 25, 2022 from http://www.pub-law.net/library/act_copyright.html. [In Thai]
- Office of the Royal Society. (2014). **The Royal Institute Dictionary, BE 2557 (2014)**. (8th ed.). Retrieved January 25, 2022 from <https://coined-word.orst.go.th/>
- Office of the Royal Society. (2018). **The Royal Institute Dictionary, BE 2554 (2018)**. (2nd ed.). Retrieved January 25, 2022 from <https://coined-word.orst.go.th/>
- Oxford English Dictionary. (n.d.). Plagiarism. In **Oxford English Dictionary**. Retrieved January 14, 2017 from <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/plagiarism>
- Pecorari, D. (2003). Good and original: Plagiarism and patch writing in academic second- language writing. **Journal of Second Language Writing**, 12, 317–345.
- Pickard, J. (2006). Staff and student attitudes to plagiarism at University College Northampton. **Assessment and Evaluation in Higher Education**, 31(2), 215–232.
- Siriprom, T. (2016). **Graduate students' perceptions of plagiarism in academic writing and strategies to avoid plagiarism**. (Master Thesis, M.A. in Teaching English as an International Language, Prince of Songkla University, Thailand). PSU Knowledge Bank. <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/11946>. [In Thai]
- TurnItIn. (2012). Instructors' insights into the 10 types of plagiarism. **The White Paper: The Plagiarism Spectrum**. Retrieved January 14, 2022 from <https://www.ed.ac.uk/files/atoms/files/10-types-of-plagiarism.pdf>
- Wager, E. & Williams, P. (2011). Why and how do journals retract articles? An analysis of Medline retractions 1988-2008. **Journal of Medical Ethics**, 37, 567-570. <https://doi.org/10.1136/jme.2010.040964>

- Wisalaporn, S. & Kinkularb, P. (2005). **Research report on conditions and problems of graduate education management in educational administration**. Bangkok: Office of the Education Council. [In Thai]
- Xiaojun, Z., Hongli, S., & Fan, Z. (2010). Preventing plagiarism and academic misconduct: A case study of Chinese universities. **Proceedings of Fourth International Plagiarism Conference**, Newcastle, UK.
- Yusof, D., & Marson, U. (2011). Malaysian students' understanding of plagiarism. **The International Journal of Language Society and Culture**, 33, 1-7.